

Republica Moldova

JUDECĂTORIA BĂLȚI

MD-3100, mun. Bălți, strada Hotinului 43
Tel. 22212, fax 22212

Республика Молдова

СУД БЭЛЦЬ

МД-3100, мун. Бэлць, улица Хотинская 43
Тел. 22212, факс 22212

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu, nr. 28

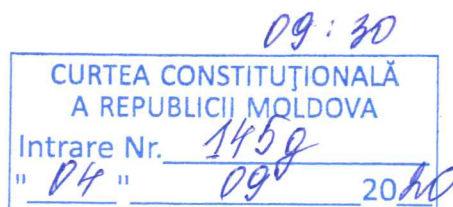
Judecătoria Bălți, sediul Central, în baza temeiul încheierii din 20 august 2020 privind excepția de neconstituționalitate, expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate depusă de Frolova Vera în cadrul examinării cauzei civile la acțiunea înaintată de Frolova Vera împotriva Universității de Stat „Alec Russo din Bălți” privind anularea concursului, confirmarea în funcție și obligarea de a încheia contract individual de muncă.

Anexă:

- Sesizarea 12 file
- copia încheierii 3 file ;

Judecătorul

Ghercavii Svetlana

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

a unor prevederi ale Hotărârii Guvernului, nr.854 din 21.09.2010,
pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor
didactice în instituțiile de învățământ superior.

(VOTUL SECRET ÎN CADRUL PROCEDURILOR DE CONCURS)

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

20 august 2020

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire **FROLOVA.** 2. Prenume **VERA**

3. Funcția

4. Adresa :

5. Tel./fax

6. Numele și prenumele reprezentantului*

7. Ocupația reprezentantului

8. Adresa reprezentantului

9. Tel. 10. Fax

11.

.....
.....

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. 1. Pe rolul Judecătorei Bălți, sediul central, spre examinare în fond se află cauza civilă cu privire la procesul de desfășurarea a concursului pentru suplinirea funcției de lector universitar în cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți (dosarul civil nr.2-2470/2019; judecător Svetlana Ghercavii).

12.2. Obiectul cauzei civile îl formează două componente: (i) interesul general al comunității (dreptul fundamental la instruire, prevăzut la art.2 din Protocolul nr.1 adițional la CEDO); și (ii) dreptul la respectarea vieții private și de familie (ingerința nejustificată în viața privată, contrar articolului 8 CEDO prin neadmiterea în funcția de lector universitar).

12.3. Curtea Europeană a Drepturilor Omului amintind că „**Formarea și instruirea** vizează accesul la instituțiile de învățământ existente” a subliniat, cu prilejul pronunțării unor hotărâri definitive, că, articolul 2 din Protocolul nr.1 adițional la Convenție se referă și la **învățământul superior** [Leyla Şahin c. Turciei (MC), para. 141]. Titularii dreptului sunt și adulții, **adică orice persoană care dorește să beneficieze de dreptul la instruire** (Velyo Veleve c. Bulgariei).

12.4. În hotărârea pronunțată în cauza Leyla Şahin c. Turciei, Marea Cameră a CtEDO a accentuat: „având în vedere că art. 2 din Protocolul nr. 1 la Convenție se aplică învățământului universitar, acesta **impune, în acest context, oricărui stat care a creat instituții de învățământ superior să se asigure că acestea sunt efectiv accesibile.**”

12.5. Lipsa sau insuficiența cadrelor didactice în instituțiile de învățământ superior ar limita formarea intelectuală și transmiterea de cunoștințe persoanelor care doresc să beneficieze de instruire. În consecință, învățământul superior nu ar fi efectiv accesibil.

12.6. Prin organizarea concursului privind ocuparea funcției de lector universitar s-a urmărit scopul de a remedia insuficiența cadrelor didactice în cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, fiind pus în joc interesul general al comunității și respectarea drepturilor fundamentale ale omului , în special, dreptul fundamental la instruire prevăzut la art.2 din Protocolul nr.1 la CEDO.

12.7. Prin adoptarea deciziei, **prin vot secret** în temeiul Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ, aprobat prin HG nr.854 din 21.09.2010, de neadmiterea în funcție de lector universitar, s-a admis desconsiderarea *dreptului de acces la justiție, dreptului la muncă, dreptului la respectarea vieții private și dreptului la un recurs efectiv.*

12.8. Decizia Consiliului facultății privind neadmiterea în funcția de lector universitar și decizia Senatului Universității privind respingerea contestației împotriva soluției pronunțate de Consiliu facultății au fost adoptate în conformitate cu dispozițiile Regulamentului specificat (HG nr.854/2010).

12.9. Conținutului Regulamentului (HG nr.854/2010) excelează prin conotații de neconstituționalitate, în special, procedurile votului secret, descrise la pct.20, pct.21 și pct.24.

12.10. Curtea Constituțională în hotărârea nr.2/2016 a punctat că „soluționarea unui litigiu nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale”.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.1. În temeiul contractului individual de muncă din 26.08.2013, am fost angajată pe o durată determinată (1 an) în calitate de *lector universitar* la Catedra de slavistică din cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.

13.2. Ulterior, alegerea mea pe o perioadă determinată (5 ani, 27.05.2014-26.05.2019) a determinat modificarea contractului individual de muncă prin *Acord adițional*, și anume:

- art. VI durata contractului de la 27.05.2014 până pe 26.05.2019;
- art. III Felul muncii din lector universitar în lector superior.

13.3. În data de 24.05.2019 a fost încheiat acordul adițional nr.2/1038, fiind extinsă durata contractului individual de muncă (de la 27.05.2019 până la finele anului de studii 2018/2019).

13.4. În data de 05.04.2019, în ziarul „Făclia” nr.13 a fost publicat avizul de anunțare a concursului pentru suplinirea posturilor vacante de conferențiar universitar și lector universitar la Catedra de slavistică din cadrul Universității de Stat „Alec Russo”.

13.5. În data de 02.05.2019 am depus cererea de participare la concursul pentru suplinirea postului vacant de *lector universitar* la Catedra de slavistică. După depunerea cererii de înscriere la concurs și avizarea cererii de către rector și examinarea dosarului, Comisia de concurs a decis să fiu admisă pentru participare la concurs, pentru evaluare în vederea ocupării postului de lector universitar.

13.6. În data de 23.05.2019, la ședința Catedrei de slavistică s-a examinat pe ordinea de zi suplinirea postului vacant de lector universitar la care au fost prezenți 10 din 10 membri ai Catedrei de slavistică și președintele Comisiei de concurs.

13.7. La ședință, **Catedra, prin vot secret, și-a exprimat opinia de a mă recomanda Consiliului Facultății de Litere în postul de lector universitar la Catedra de slavistică** (5 voturi pro; 4 voturi contra; 1 buletin nevalabil).

13.8. În cadrul ședinței Consiliului Facultății de Litere din 28.05.2019, membrii Consiliului **prin vot secret** s-au pronunțat asupra alegerii în funcție de lector universitar la Catedra de slavistică. După numărarea voturilor, rezultatul a fost: 4 voturi pro; 18 voturi contra; 1 buletin nevalabil.

13.9. În acest mod, din cauza că nu am întrunit numărul necesar de voturi conform pct.20 din Regulament (nu mai puțin de 50 la sută plus unu de voturi din numărul total de membri ai Consiliului care au participat la votare), nu am fost aleasă în funcția de lector universitar. În consecință, raportul de muncă a încetat doar în legătură cu respingerea prin vot secret de către Consiliul facultății de litere.

13.10. Durata activității în calitate de lector universitar în cadrul Facultății de Litere a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți (26.08.2013-2019), precum și actele ce se regăsesc în dosarul personal în calitate de angajat, confirmă corespunderea candidatului exigențelor legale privind funcția de lector universitar. De asemenea, Catedra de profil din cadrul Facultății de Litere, a constatat corespunderea candidatului la funcția de lector universitar, recomandând Consiliului Facultății de Litere confirmare în funcție. În plus, la concursul desfășurat cu privire la ocuparea funcției de lector universitar nu au participat alți candidați, fiind doar unul singur.

13.11. În data de 03.06.2019, în conformitate cu pct.24 din Regulamentul cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ (HG nr.854 din 21.09.2010), am depus către Senatul Universității o contestație cu privire la organizarea, desfășurarea și rezultatele concursului.

De asemenea, în data de 11.06.2019 am depus la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării o contestație cu privire la organizarea, desfășurarea și rezultatele concursului.

13.12. Prin răspunsul nr. 0808-12/242 din 03.07.2019, Senatul Universității mi-a comunicat că a constatat corectitudinea procedurii de desfășurare a alegerilor în cadrul Consiliului Facultății de Litere din 28.05.2019.

Este misterios cum Senatul Universității a examinat și s-a expus asupra deciziei Consiliului Facultății de Litere **adoptată prin vot secret**, fără să aibă posibilitatea efectivă de a cunoaște /identifica motivele/argumentele soluției pronunțate de Consiliul facultății.

În același timp, decizia Senatului Universității din 10.06.2019 nu conține nici ea argumentele/motivele ce au determinat respingerea contestației. Această stare de lucruri denotă că motivele încetării raportului de muncă nu sunt cunoscute. De altfel, ele nici nu pot fi cunoscute, deoarece Regulamentul (HG nr.854 din 21.09.2019) impune **adoptarea deciziei prin vot secret și nu conține lista temeiurilor care putea servi justificare pentru încetarea raporturilor de muncă.**

13.13. Prin răspunsul din 06.08.2019 Ministerul Educației, Culturii și Cercetării mi-a comunicat că este la discreția instituției respective selectarea și promovarea personalului didactic. Totodată, s-a menționat că în conformitate cu art 355 Codul muncii competența de soluționare a litigiului individual de muncă aparține exclusiv instanței de judecată.

13.14. În acest condiții, am formulat o acțiune civilă împotriva Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți cu privire la anularea deciziei Consiliului Facultății de Litere privind respingerea candidatului la funcția de lector universitar, din 28.05.2019, și deciziei Senatului Universității privind respingerea contestației, din 10.06.2019, și confirmarea mea în funcția de lector universitar.

13.15. **Acțiunea civilă se află în proces de examinare în fond, în prima instanță.**

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Aplicabilitatea articolului 20 din Constituție

14.1. În hotărârea nr.2/2016 Curtea constituțională a subliniat că „pentru asigurarea protecției efective a drepturilor omului, nu este suficient a consacra drepturile materiale și a preciza pe cale constituțională condițiile minime pentru realizarea unei justiții echitabile, condiții întregite cu legi organice cu privire la organizarea și funcționarea instanțelor judecătorești. Este necesar, de asemenea, a stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor drepturi. Prin respectivele garanții procedurale, dreptul la un proces echitabil urmează a fi asigurat, în consecință, efectiv și eficace” (para.62).

De asemenea, Curtea Constituțională a nuanțat că „dreptul de acces la justiție este înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, care presupune ca justițiabilul să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act constituind o atingere adusă drepturilor sale” (para.61).

14.2. Jurisprudența CtEDO sugerează că prin *instanță*, în sensul art.6 para 1 CEDO, „nu se înțelege neapărat o instanță de tip clasic, integrată în structurile judiciare ordinare ale unei țări. Există posibilitatea ca instanța să fi fost instituită pentru a aborda chestiuni care țin de un anumit domeniu, pe care este posibil să le dezbată în mod adecvat în afara sistemului judiciar obișnuit. Astfel, un organism responsabil să soluționeze un număr restrâns de litigii specifice poate fi considerat instanță” (Lithgow și alții c. Regatului Unit, para.201”).

14.3. În hotărârea nr.14/2012 Curtea Constituțională, referindu-se la procedura prealabilă ce precede procesul civil, a concluzionat: „Procedura prealabilă poate constitui o rațiune de eficiență **capabilă să asigure soluționarea mai rapidă a unor categorii de litigii.**” Ar rezulta că, „procedura extrajudiciară prealabilă” trebuie să se caracterizeze prin capacitatea de a soluționa litigiul/chestiunea în fond.

14.4. Potrivit pct.24 din Regulament cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ (HG nr.854/2010), Contestația privind organizarea, desfășurarea și rezultatele concursului pentru ocuparea posturilor didactice pentru alegerile efectuate de către consiliile facultăților **se examinează de către Senatul [Universității].**

14.5. Senatul Universității a fost investit cu prerogativa de a examina și a se pronunța asupra contestațiilor împotriva deciziilor adoptate de Consiliul facultății. Totuși, Senatul Universității se afla în imposibilitate practică de a exercita controlul asupra deciziei Consiliului Facultății de Litere din 28.05.2019 deoarece decizia Consiliului Facultății de Litere din 28.05.2019 a fost adoptată prin **vot secret și nu conține motivele/argumentele voturilor exprimate și soluției adoptate.**

14.6. Procedura prealabilă descrisă la pct.24 din Regulament (HG nr. 854/.2010) nu este capabilă să asigure soluționarea contestațiilor împotriva deciziilor Consiliului facultății.

14.7. Atribuirea unor prerogative jurisdicționale unui organ administrativ pentru a examina „litigiile/contestațiile privind drepturile și obligațiile cu caracter civil”, în sensul art.6 para.1 CEDO, nu încalcă în sine Convenția. Cu toate acestea, Convenția impune cel puțin existența unuia din următoarele două sisteme: (i) fie organele jurisdicționale extrajudiciare îndeplinesc ele însele cerințele art.6 para.1; (ii) fie nu, dar fac obiectul unui control ulterior „al unui organism judiciar cu deplină jurisdicție”, care oferă garanțiile prevăzute de art.6 para.1 (Albert și Le Compte c. Belgiei, 1983; Gautrin și alții c. Franței, 1998; Fazia Ali c. Regatului Unit, 2016).

14.8. CtEDO a statuat fără echivoc că, **doar atunci când procedura în fața unor asemenea organisme au făcut obiectul unui „control ulterior în fața unui organism judiciar cu deplină jurisdicție”, care oferă garanțiile prevăzute de articolul 6, nu se produce o încălcare a Convenției.**

14.9. Decizia Senatului Universității din 10 iunie 2019 nu conține motivele/argumentele soluției pronunțate și acestea nu pot fi desprinse deoarece Decizia Consiliului Facultății de Litere a fost adoptată prin vot secret. În

fond, Senatul Universității nu a exercitat controlul asupra Deciziei Consiliului Facultății de Litere, pentru că cea din urmă a fost adoptată prin vot secret, nefiind publice argumentele/justificările voturilor exprimate și soluției pronunțate. Instanța judecătorească se află în imposibilitate practică de a cunoaște /identifica motivele/argumentele soluțiilor **adoptate prin vot secret** de Consiliul facultății și Senatul Universității ce au servit pentru încetarea raportului de muncă.

14.10. De asemenea, angajatul se află în imposibilitate practică de a cunoaște /identifica motivele/argumentele soluțiilor **adoptate prin vot secret** de Consiliul facultății și Senatul Universității ce au servit pentru încetarea raportului de muncă.

14.11. Dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 para.1 CEDO, presupune, *inter alia*, existența unei căi legale efective care să permit revendicarea drepturilor civile (Băleș și alții c. Republicii Cehe, para.49). Dreptul la o instanță include nu numai dreptul de a iniția o acțiune, ci și dreptul la soluționarea juridică a litigiului (Kutic c. Croației, para.25 și 32).

14.12. În conformitate cu paragraful 1 al articolului 8 din Convenția OIM cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa patronului, „Un lucrător care consideră că raporturile sale de muncă au încetat în mod nejustificat va fi îndreptățit să declare apel împotriva acestei încetări la un organ imparțial cum sunt instanța de judecată, tribunalul de muncă, completul de arbitri sau arbitrul.”

14.13. Consecvent, în lumina articolului 9 din Convenția OIM specificată, „Organele arătate în articolul 8 vor fi împuternicite să examineze motivele invocate pentru încetare, precum și alte circumstanțe ale cazului și să transmită o decizie prin care se pronunță cu privire la justificarea încetării

14.14. Din această perspectivă, procedura descrisă la pct.20 din Regulament (HG nr.854/2010) care impune votul secret, nu permite (i) angajatului să exercite dreptul la recurs împotriva încetării nejustificate a raportului de muncă conform art.8 din Convenția OIM; și (ii) Senatului Universității și instanței judecătorești să se pronunțe asupra justificării conform art.9 din Convenția OIM.

14.15. Astfel, procedura votului secret, descrisă la pct.20 din Regulament (HG nr.854/2010), nu este capabilă să asigure realizarea dreptului de acces la justiție și dreptului la un recurs efectiv, caracterizându-se prin conotații de neconstituționalitate.

Aplicabilitatea articolelor 28 și 34 din Constituție

14.16. Dreptul la muncă beneficiază de garanții suplimentare ce decurg din art.28 și art.34 ale Constituției Republicii Moldova și art.8 CEDO.

14.17. Noțiunea de „viață privată” include și activități profesionale, iar eliberarea din funcție poate constitui o interferență cu dreptul la respectarea vieții private (Bigaeva c. Grecia, 2009, para.23). Totodată, motivul eliberării din funcție poate de asemenea să afecteze reputația persoanei (Kyriakides c. Cipru, 2008, para.50 și para.52).

14.18. Referindu-se la condiția ca ingerința să fie prevăzută de lege, CtEDO a explicat: „Expresile «prevăzută de lege» și «în conformitate cu legea» din cuprinsul art.8 din Convenție nu impun numai ca măsura să aibă o anumită bază în legea națională ci se referă, de asemenea, la calitatea legii în discuție. Legea trebuie să fie atât accesibilă în mod adecvat cât și previzibilă, adică formulată cu suficientă precizie pentru a permite unui individ, dacă este nevoie cu consiliere adecvată, să își adapteze comportamentul.”

14.19. „Pentru ca legea națională să îndeplinească aceste criterii trebuie ca ea să ofere un anumit nivel de protecție legală contra interferenței arbitrare a autorităților asupra drepturilor protejate de Convenție. În aspectele care privesc drepturi fundamentale, ar fi contrar regulilor statului de drept, a cărui existență constituie unul dintre principiile de bază ale unei societăți democratice, consacrată de Convenție, ca o posibilitate legală de a decide să fie acordată în termenii unei puteri nelimitate. Pe cale de consecință, legea trebuie să indice cu suficientă claritate scopul oricărei puteri discreționare conferite autorității competente și maniere de exercitare” (Rotaru c. României, para.55).

14.20. Potrivit art.4 din Convenția OIM cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa patronului „Raporturile de muncă ale unui lucrător nu vor înceta decât dacă există un motiv valabil pentru o asemenea încetare **legat de capacitatea sau conduita lucrătorului sau bazat pe cerințele operaționale ale întreprinderii, instituției sau serviciului**”.

14.21. În conformitate cu lit.a) alin.(2) art.9 din Convenția OIM cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa patronului, „sarcina probei existentei unui motiv valabil pentru încetare, așa cum aceasta este definită de art. 4 al Convenției, **va fi în sarcina patronului**”.

14.22. Din conținutul alin.(1) art.297 Codul muncii se desprinde că „Ocuparea tuturor funcțiilor științifice și didactice în instituțiile de învățământ superior se efectuează în temeiul **unui contract individual de muncă pe durată determinată, încheiat conform rezultatelor concursului**. Regulamentul privind modul de ocupare a funcțiilor nominalizate **se aprobă de Guvern**.”

În scopul implementării normei reproduse, Guvernul Republicii Moldova a aprobat prin Hotărârea nr.854 din 21.09.2010 Regulamentul cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ.

14.23. În acord cu pct.21 din Regulament (HG nr.854/2010), alegerile în postul de **lector universitar** se efectuează **de către Consiliul facultății, conform procedurii expuse la punctul 20**. Din conjunctura pct.20, se desprinde că alegerea se efectuează de către Consiliul facultății prin **vot secret**. Este declarat ales în postul de lector universitar, **candidatul care a acumulat majoritatea simplă** (nu mai puțin de 50 la sută plus un vot) de voturi din numărul total de membri ai Consiliului care au participat la votare.

14.24. Regulamentul nu conține lista temeiurilor și condițiilor ce ar determina/permite respingerea candidatului la funcția de lector universitar de către Consiliul facultății. În plus, decizia privind respingerea candidatului, nu conține partea motivată, deoarece se adoptă prin vot secret și reflectă doar calculul matematic al voturilor. Consiliul facultății, în temeiul pct.20 din Regulament, are posibilitatea de a decide respingerea candidatului în termenii unei puteri nelimitate, chiar și atunci când nu sunt motive valabile. **Încetarea raportului de muncă are loc dacă candidatul nu a acumulat majoritatea simplă de voturi, indiferent dacă nu există niciun motiv valabil pentru încetare/respingere.**

14.25. În lumina considerentelor punctate, procedura descrisă la pct.20 din Regulament este în disonanță cu exigențele constituționale degajate de articolele 28 și 34 din Constituție

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

- 15.1. Solicit declararea neconstituțională a sintagmei „vot secret” din pct.20 în conexiune cu pct.21 și pct.24 din Regulamentul cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr.854 din 21.09.2010;**
- 15.2. Solicit a constata neconstituțională lipsa reglementărilor ce privesc temeiurile juridice și condițiile ce ar determina/permite respingerea candidatului la funcția de lector universitar de către Consiliul facultății conform procedurii descrise la pct.20 în conexiune cu pct.21 și pct.24 din Regulamentul cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr.854 din 21.09.2010.**

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16.1. Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia de inadmisibilitate, nr.35 din 20 aprilie 2017, în privința sesizării nr.114g/2016 ce privea excepția de neconstituționalitate a textului „Senatul, prin vot deschis, cu majoritatea simplă, ia decizia de a include sau nu candidații respectivi în buletinul de vot.” din pct. 20 al Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 854 din 21 septembrie 2010.

16.2. Obiectul prezentei sesizări nu este identic și nu se suprapune cu obiectul sesizării nr.1114g/2016, fiind formulate și de către alt subiect de drept.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul Republica Moldova, or.Bălți

Data 20 august 2020

Cu înaltă considerație,
Vera FROLOVA
(semnătura)

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17. Toate documentele se regăsesc la materialele cauzei civile.

ÎNCHEIERE

20 august 2020

mun.Bălți

Judecătoria Bălți, (*sediul central*),

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător
grefier

Ghercavii Svetlana

Cotos-Melnițchi Tatiana

cu participarea:

traducătorului Rotaru Natalia,

reclamantei Frolova Vera,

reprezentantului pîrîtului Universitatea de Stat „Alec Russo din Bălți”, Dumitreșcu
Dumitru,

examinînd în ședința de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Frolova Vera împotriva Universității de Stat „Alec Russo din Bălți” privind anularea concursului, confirmarea în funcție și obligarea de a încheia contract individual de muncă, -

c o n s t a t ă:

Frolova Vera a depus cerere de chemare în judecată împotriva Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți privind anularea rezultatelor concursului din 28 mai 2019 pentru suplinirea postului vacant de lector universitar la Catedra de Slavistică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți și încasarea cheltuielilor de judecată.

Drept argumente în susținerea cererii de chemare în judecată, invocă reclamanta că, la 26 august 2013 a fost angajată la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți în calitate de lector universitar la Catedra de Slavistică pe o durată determinată de 1 an. Prin ordinul nr.05-261 a fost modificat contractul individual de muncă prin Acordul adițional la contract cu următoarele modificări: - art.VI durata contractului de la 27.05.2014 până la 26.05.2019;- art.III Felul muncii din lector universitar în lector superior; La 24.05.2019 a fost semnat acordul adițional nr.2/1038 prin care s-a prelungit durata contractului individual de muncă de la 27.05.2019 până la finele anului de studii 2018/2019. În 05.04.2019 în ziarul „Făclia” nr.13 a fost publicat avizul de anunțare a concursului pentru suplinirea posturilor vacante de conferențiar universitar și lector universitar la Catedra de Slavistică.

Invocă Frolova Vera că la 02.05.2019 a depus cerere de participare la concursul pentru suplinirea postului vacant de lector universitar la Catedra de Slavistică. După depunerea cererii de înscriere la concurs și avizarea cererii de către rector și examinarea dosarului, Comisia de concurs a decis să fie admisă pentru participare la concursul declanșat. La 23.05.2019 la ședința Catedrei de Slavistică s-a examinat chestiunea cu privire la suplinirea postului vacant de lector universitar la care au fost prezenți 10 din 10 membri al Catedrei de Slavistică și președintele Comisiei de concurs Lidia Pădureac. Prin vot secret catedra și-a exprimat opinia de a fi recomandată

candidatura reclamantei Consiliului Facultății de Litere în postul de lector universitar la Catedra Slavistică (5 voturi pro; 4 voturi contra; 1 buletin nevalabil”.

La 28.05.2019 a fost organizată ședința Consiliului Facultății de Litere, unde prin vot secret s-a petrecut alegerea în postul de lector universitar la Catedra de Slavistică. După numărarea voturilor, rezultatul a fost: 4 voturi pro; 18 voturi contra; 1 buletin nevalabil. Astfel, din cauză că nu a întrunit numărul necesar de voturi nu a fost aleasă în funcția respectivă. La 03.06.2019 a depus la Senat contestație cu privire la organizarea, desfășurarea și rezultatele concursului. La 11.06.2019 a depus și la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării o contestație cu privire la organizarea, desfășurarea și rezultatele concursului.

Prin răspunsul nr.0808-12/242 din 03.07.2019 i s-a comunicat că Senatul a constatat corectitudinea procedurii de desfășurare a alegerilor în cadrul Consiliului Facultății de Litere din data de 28.05.2019.

Prin răspunsul din 06.08.2019 Ministerul Educației, Culturii și Cercetării i-a comunicat că este la discreția instituției selectarea și promovarea personalului didactic. Totodată, s-a menționat că în conformitate cu art.355 Codul Muncii, competența de soluționare a litigiului individual de muncă aparține exclusiv instanței de judecată.

Reclamanta Frolova Vera consideră ilegală decizia Comisiei de concurs care a fost petrecută cu încălcarea prevederilor Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, precum și a Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.854 din 21 septembrie 2010. Prin urmare, pentru a decide astfel, Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți nu a respectat procedura de desfășurare a concursului pentru ocuparea postului de lector universitar în urma căruia nu a trecut concursul și nu a fost aleasă în funcția respectivă.

Consideră reclamanta că desfășurarea concursului s-a petrecut contrar prevederilor pct.19 din Regulamentul cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, care prevede în mod imperativ că *„Comisia de concurs examinează materialele prezentate de catedră și, prin vot deschis, ia decizia de a recomanda sau nu Senatului/Consiliului facultății persoana respectivă pentru alegerea în postul solicitat. Comisia poate invita la ședința sa persoana interesată.”* Contrar prevederilor regulamentului, Comisia de concurs nu a examinat materialele prezentate de catedră și, prin vot deschis, nu a luat decizia de a o recomanda sau nu pe reclamantă Consiliului facultății pentru alegerea sa în postul vacant.

Totodată, invocă reclamanta că contrar pct.5 a Regulamentului cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, decizia despre anunțarea concursului pentru ocuparea postului didactic în speța dată nu a fost luat de către Senatul universitar cu trei luni înainte de expirarea termenului de alegere prin concurs.

La 23.01.2020 reclamanta Frolova Vera a înaintat cerere de concretizare a acțiunii civile prin care a solicitat anularea concursului în partea ce privește Decizia Consiliului Facultății de Litere privind respingerea candidatului la funcția de lector universitar din 28.05.2019 și Decizia Senatului Universității privind respingerea contestației din 10 iunie 2019, anularea integrală a deciziilor. Confirmarea în funcție de lector universitar începând cu 23.05.2019. Obligarea Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți de a

Încheia contract individual de muncă începând cu 23.05.2019 și obligarea emiterii actelor juridice/administrative în acest sens.

În cadrul ședinței de judecată reclamant Frolova Vera a înaintat cerere privind excepția de neconstituționalitate în baza art.12¹ din Codul de procedură civilă al RM, prezentînd totodată sesizarea privind excepția de neconstituționalitate prin care se solicită declararea neconstituțională a sintagmei „vot secret” din pct.20 în conexiune cu pct.21 și pct.24 din Regulamentul cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățămînt, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 854 din 21.09.2010; Solicită constatarea neconstituțională lipsa reglementărilor ce privesc temeiurile juridice și condițiile ce ar determina/permite respingerea candidatului la funcția de lector universitar de către Consiliul facultății conform procedurii descrise la pct.20 în conexiune cu pct.21 și pct.24 din Regulamentul cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățămînt, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.854 din 21.09.2010.

Fiind prezent în ședința de judecată, reprezentantul pîrîtului Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Dumitrașcu Dumitru a pledat pentru respingerea cererii privind excepția de neconstituționalitate.

Audiind participanții prezenți, studiind cererea privind excepția de neconstituționalitate în raport cu normele legislației în vigoare, instanța de judecată consideră oportun admiterea cererii, reieșind din următoarele considerente:

Conform prevederilor art.12¹ alin.(1), (2) și (3) Cod de procedură civilă, „(1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.”

Conform prevederilor art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, „(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica

Moldova este parte;

g) rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție;”

Conform prevederilor art.20 alin.(1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, „*Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.*

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Conform prevederilor art.32 din Constituția Republicii Moldova, „*Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil.*

(2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

(3) Sînt interzise și pedepsite prin lege contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional.”

Conform prevederilor art.54 din Constituția Republicii Moldova, „*În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.*

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Ținînd seama de specificul acțiunii în cauză, precum și de conținutul tuturor normelor precitate, instanța va admite cererea înaintată de către reclamanta Frolova Vera privind excepția de neconstituționalitate depusă în baza art.12¹ din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova în cauza civilă la acțiunea depusă de Frolova Vera împotriva Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți privind anularea concursului, confirmarea în funcție și obligarea de a încheia contract individual de muncă.

Totodată, în cadrul procesului respectiv pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, se or amâna pledoariile.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 135 alin.(1) lit.a) și g) Constituția RM, art.12¹, 269-270 Cod de procedură civilă al RM, instanța de judecată, -

d i s p u n e :

Cererea privind excepția de neconstituționalitate formulată de către reclamanta Frolova Vera în cadrul cauzei civile împotriva Universității de Stat „Alecu Russo din Bălți” privind anularea concursului, confirmarea în funcție și obligarea de a încheia contract individual de muncă, se admite.

Se transmite sesizarea la Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Ghercavii Svetlana

Copia corespunde originalului: Judecător

